

מצחיקולנועולמי

בקולנוע? מי אמר שהטלוויזיה מחבלת ברשת בתיקולנוע אמריקאים לאחרונה: באותה רשת הציגו את סרטו ההיסטורי של צ'ארלס ז'ארטון אן של אלף הימים בהצלחה פושרת מאוד, עד אשר לפתע, עלו ההכנסות במידה בלתי-רגילה והחלו לשבור שיאים.

הלכו אנשי המיסחר וניסו לנתח את התופעה, ומה גילו? בדיוק באותו שבוע סיימה הטלוויזיה לשדר את הסידרה ההיסטורית הבריטית המלך הנרי השמיני ושש נשותיו, והעניין שהסידרה הזאת עוררה דחף את כל מעריציה ישר לאולם הקולנוע, כדי לחזות בגירסה נוספת לעריפת ראשה היפה של אן בוליין.

לא רק לעשות סרטים צריך לדעת, אלא גם להציגם. כך, לפחות, סובר משרד-הפנים הגרמני, אשר חילק לאחרונה 18 פרסים בערך כולל של 11 רבע מיליון לירות לבתי-קולנוע, על כך שרפורטאר אשר הציג במשך השנה ללקוח חותיהם, על רמת ההקרנה והשירותים. אילו היה מנהיג גם משרד-הפנים הישראלי, פרסים כאלה (אבל אין כל סכנה כזאת), לא היה מסתכן במאומה. עוד לא נמצא בארץ בית-קולנוע הראוי לפרס.

המתמחה בסרטי-אימים, עסוקה בימים אלה בהכנת סרט בשם קירקס הערפדים. בי מיסגרת העלילה, יש סצינה בה צריך נמר לנגוס בזרוע אדם.

התפאורנים הכינו לשם כך זרוע מדור מה, מילאו אותה בבשר חזיר, וניסו לשכנע את הנמר-הרכוב לנשון אותה. לאחר 500 רגל של סרט ועשות של מאמצים לשכנע את החיה, הסתבר שהיא מסרבת בעקשנות לעשות את הנדרש ממנה. אנשי התפאורה לקחו את הורוע, הר ציאו את בשר החזיר, הכניסו במקומו בשר בקר, ואו לא היסס הנמר אף לרעע, אלא תקע את שיניו בתיאבון רק במציאה. מסקנת צוות ההסרטה: יש גם נמרים השומרים על כשרות.

תדרוך תל-אביב

הציפור עם כנפי הכרדוף (ארמון-ידו, איטליה) - סרט מתח מקצועי ומשעשע. עם סוזי קובל.

איש קמן גרוזי (פאר, אר-צות-הברית) - ארתור (בוני וקלייד) פן, מתלבט אם להציג את האינדיאנית גית קומדיה אכזרית או מלודרמה משעשעת. תעלולי בימוי ומשחק. דאסטין הופמן.

למות מאהבה (גורדון, צרפת) - מורה מתאהבת באחד מתלמידיה, גור שלת קורבן לצדקנות ודיעות קדומות של חברה המתימרת להיות ליברלית.

ירושלים

התפשטות (רוך, ארצות-הברית) - עימות בין הורים לצאצאיהם בקומדיה ספוגת אהבת אנוש. סרטו הראי שון של הציכי מילוש פורמן באמריקה.

חיפה

ג'ז (גת, ארה"ב). סרטו של הר ישראלי דויד גיל על פער הדורות באמריקה בעיניים וזעמות ועם טבח כללי של השנואים העיקריים: ילדי הפרחים. מישחק מבריק של פיטר בוילא.

צייקובסקי (ססודי, אנגליה). קו ראסל מנסה לשגע את הצופה בכל הטטיות האפשריות ומכל הזוויות האפשריות, והכל על חשבוננו של צייקובסקי בתקופת גיי שואים קצרה לאשה נימפומנית.

עיר אלימה (אסתר, איטליה). פעילון חלש יחסית לרמה המקצועית המקור בלח בסרטי של צ'רלס ברונסון, אבל בכל זאת הוא קיים ואפילו לצד אשתו גייל אירנולד.

נשוי בעל בורחה (אלנבי, ארה"ב). קומדיה מרירה הנשענת על כשרונו הקומי של וולטר מתאיו ועל כיעורה של איילין מיי, הבמאית. התסריטאית והשחקנית המבריקה.

ילדים שהפכו לזקנים

ח'סמבה (הוד, תל-אביב, ישר-גל) - הסרט הישראלי עושה טוב צעד גדול... אחורה.

לאחר שנדמה היה כאילו הצליחו להגיע לאיזושהי רמה מתקבלת על הדעת, ב"ה, "הרגול" או ב"מלכת הכביש", הנה חזרו הישראלים לימי "8 בעקבות 1", לתסריטים ה"כתובים ברישול, למישחק הנבוך והמביך, לתפאורות מאול-תרות בדלות של תיאטרון אידיש, ולצורה קולנועית ההר-למת אולי תעשייה בחיתוליה. השאלה היא כמובן, עד מתי נמשיך להרטיב במכנסים?

מה זה "ח'סמבה"? זאת יודעים כולם. הבורת-הילדים שהמציא יגאל מוסינזון, ושהיתה בזמנו נופולרית מאוד. אלא שמאז ימי ח'סמב"ה עברו שנים, והילדים, כנראה, הזדקנו והפכו לנערים בוגרי-צבא. וכל הצרה היא שמנסים להלביש בכוח על ח'סמבאים מזדקנים אלה אותן התל-בושות שהלמו ילדים, את אותה ההתנהגות של הימים ההם, את אותה צורת דיבור ואינטליגנציה שהיתה נחל-תם אז. וכך מתקבלת הבורת צוצקים מוגדלים, הרוזפת אחרי כנופיית נערים עבריינים (שגם הם מזמן אינם עוד נערים), ובעיקר אחרי ננהיגה המרושע אלימלך זרקין (זאב רווח), הנראה כמלך אובו, שעשה דיאטה ומחפש דיאלוג כדי לתקוע בו את שיניו.

ואם הדמויות אינן משכנעות, הרי גם כל הסובב אותן אינו עושה רושם טוב יותר. איזה ילד יכול עוד היום, בתקופת הטלוויזיה, להתפעל משורת קופסאות וארגזים מהם בוקעים קולות חורקים ומנצנצים אורות עלובים?

שור, נוי, תרשיש, ירדני ורווח

ואיך ייתכן היום, לאחר כל הרדיפות המתוחכמות, והנסי-עות המטורפות במכוניות שהוצגו על הבד, להראות מין זחירה - צולעת וחסרת מתח, כמו זו שבאה כאן לסיים את הסרט?

אחת התשובות לכל השאלות האלה יכולה להיות שה-סרט נועד לצעירים שאינם ברונים כליכך גדולים. אם כך, הוא נועד כנראה רק לצעירים מאוד מאוד - ואלה עדיין מעדיפים את גייהמישחקים והנדנדות.

הזאבים אינם נחליפים עורם

ידידות מסוכנת (מקסים, תל-אביב, צרפת) - זהו אחד מאר-תם מתחונים צרפתיים הרוצים לומר דברים כה רבים, פרט לעלילתם הבסיסית, עד שה-עניין כולו הופך לדייסה מורכבת, מסוכנת ולא ברורה ביותר.

הפעם זהו סיפור על ידידות מוזרה בין צנחן, רבי-סמל בדימוס, העוזב את הצבא בגלל "רכרוכיות" הטירונים, לבין מפקח-משטרה, המאמין שתפקידו מקדש את כל ה-אמצעים בהם הוא משתמש.

הצנחן רוצה את אשתו, שבגדה בו, המשטרה אוסרת את אחד ממאהביה כחשוד ברצח, ותוך כדי החקירה מתרקמת ידידות איתנה בין המפקח והצנחן, ובין השניים נוצרת שפה משותפת של חיות-טרף אשר למדו לחיות לבד בייער. אלא שבהמשך מתחילות לצוץ ראיות מרשיעות, המפקח ניצב על המדוכה - ואת הסוף לא יפה לגלות.

אדוארד לונץ, הבמאי הצרפתי הצעיר שעשה סרט זה, השתדל מאוד להאיר את כל הצדדים האפשריים במגישו בין שני גברים אלה, ותוך כדי כך האט את קצב העלילה כמעט כדי דריכה על המקום. הוא מזכיר המון נושאים אקטואליים, כמו אלימות המשטרה, חינוך אנשים להרוג, פער הדורות, הפגנות השמאל, ועוד ועוד. הסמלים נחסיים לכל אורך הסרט, כאשר הבולט ביניהם הוא נוכחותה של נערה (קאתי רוזיה), היחידה המתקרבת לשני הגברים, והמתפרנסת, כפי שזה מתאים, מאילוף וטיפול בחיות-בה. פרטים נערכים על גבי פרטים, סמלים על גבי סמלים,

רוזיה ובוקה: חיות-בר אנושיות

אבל מה לעשות ולונץ שכח לספק את השלד האיתן אשר ידביק את כל אלה ליחידה אחת משכנעת? לפעמים, נדמה כאילו כל הסרט אינו אלא קטלוג של רעיונות שר-ניס, אשר חלפו בראש הבמאי, סביב הנושא: "ידידות בין גברים אלימים, שנועדה להיכשל". הדמויות, על אף מישחקם של זאבים ותיקים ומנוסים כמישל בוקה ומוריס רוני, מתקבלות ענומות, עצבות, חר-מימדיות, ללא עתיד. והסיפור האיטי אינו עושה מאומה כדי להגביר את העניין בהם.

נופחידון לחולי-לב

דף האימה (פריז, תל-אביב, איטליה) - קודם כל, אזהרה: בין כל קשר, ולוא הרוף ביותר, בין

סרט זה לפולנסקי, הוא פרי דמינו הפרוע של פירסומאי שניסה לנצל את הצלחת, "אתה נושך את צווארי". אין כאן לא פארודיה, לא חוש-חומר מאקאברי, ולא אותה יורי-טואזיות קולנועית שאיפיינו את פולנסקי.

"דף האימה" לעומת זאת, הוא אחד מאותם מפחידו-נים המייצרים בקבלנות, ולפי מתכונים קבועים, חסר הפ-תעות ולא מפחיד אפילו במיוחד. זאת משום שכדי להפ-חיד צריכים המאורעות המדומיינים על הבד להראות דו-מים מאוד למציאות. אז הם מקפידים את הדם דווקא משום שהיו יכולים לקרות לכל אחד ואחד. או, להבדיל, כאשר המאורעות מדחמים ומזוועים עד כדי כך שאיש אינו חולם כלל לנתח אותם, אלא מתחפר עמוק בתוך הכיסא כדי להימלט מן האימה שעל הבד.

אלא שכאן אף אחד מתנאים אלה אינו מתקיים. הסי-פור על רוח-רפאים, נשכה מן הצופה והיה כלא היה

דף האימה: לא נושכים צוואר

ברגע שהוא נושם שוב אוויר צח.